

MENSENWERK.

Kang, H., (2024). *Mensenwerk*. Nijgh & Van Ditmar : Amsterdam.

Over de auteur:

Han Kang werd geboren in 1970 te Gwangju in het zuiden van het huidige Zuid-Korea. Het is de stad waar tien jaar na haar geboorte een studenten en arbeidersrevolte bloedig werd neergeslagen door de militaire dictatuur die toen aan de macht was. Op haar tiende verhuisde ze met haar familie naar de hoofdstad Seoul, waar ze Koreaanse literatuur studeerde aan de Yonsei Universiteit. Ze won meerdere literaire prijzen (o.a. De Yi Sang prijs en de Korean Literature Novel Award). In 2024 ontving ze te Stockholm de Nobelprijs voor Literatuur. Een ander erg gewaardeerd boek van haar hand is « vegetariër ».

Deze roman van Nobelprijswinnaar Han Kang, geboren in 1970 te Zuid-Korea komt heftig binnen.

De hele roman beschrijft alleen de gruwelijkheden van de repressie uitgevoerd door de militaire dictatuur van Chun Doo-Wahn in 1980 bij het arbeiders en studentenprotest in de zuidelijk stad Gwangju. De historische context van de militaire dictatuur van Park Chung-hee die vermoord werd en opgevolgd door een gelijkaardig militair bewind is weinig gekend in onze geschiedenis.

Maar psychotrauma en bruto geweld zijn helaas van alle tijden en alle windstreken. Han Kang beschrijft tot in de meest gruwelijke details de wreedheden van de militairen en de repressie die er heerste in deze periode. Gruwelijke misdaden van foltering, seksueel geweld en collectieve executies en een mensonterende behandeling van de overledenen die vaak in massagraven werden gedumpt.

Deze roman zou een aanklacht kunnen zijn, een wraakneming of een perverse beschrijving van het laagste waartoe mensen in staat zijn. Toch blijf je deze schitterende roman verder lezen. Hij grijpt je naar de keel, verbloemt niets, maar probeert juist te begrijpen wat er gebeurt en waarom. Het wordt een verhaal van eindeloos zoeken naar leven na het ondergaan van zulke misdaden. Het geeft pijnlijk inzicht in de gevolgen van trauma's vele jaren en zelfs decennia na de feiten. Het eindeloos herbeleven, de nooit ophoudende slapeloze nachten, de rust die je zoekt en nergens kan vinden, de onmogelijkheid tot intimiteit na seksuele trauma's.

Een beschadigd lichaam dat maar blijft bloeden en geen kind meer kan dragen. Han Kang beschrijft het zo met een prachtige proza. Zij slaagt er in haar personages hun pijn te laten verbinden met hun drang naar leven. Een ontzettend rijke beeldtaal leidt haar doorheen deze gruwel. Het kruipt onder je vel. Nooit eerder las ik een roman waarin je de pijn van trauma zo kan voelen. Maar je voelt ook hoe moeilijk het is om weer op te staan en te proberen verder te leven. Alle aspecten van psychotrauma krijgen er vlees en bloed : herbelevingen, sociaal isolement, suïcidale ideaties, irrationele schuldgevoelens, verslaving ... Het schitterende aan haar roman is dat de auteur niet vervalt in de simplistische reductie van de geweldplegende soldaten tot 'onmensen' En hier komen we dicht bij het denken van Hanna Arendt en Hans Keilson, niet toevallig twee grote denkers die getekend zijn door het de gruwel van de holocaust.

Dit laat je voelen wat trauma met een mens kan doen. Het is een verhaal dat zich heeft voorgedaan in het Zuid-Korea van voor de Olympische Spelen. Helaas is het tevens een verhaal dat zich zou kunnen voordoen in nazi-duitsland, het Syrië van Bashar al-Assad, het Spanje van Franco, het Rusland van Stalin of Poetin of de vernietiging van Gaza.

Een moeilijke roman maar zo prachtig geschreven en waar in elk woord de hunker spreekt om mens te kunnen blijven en overeind te blijven. Onmisbare lektuur voor traumatherapeuten, hulpverleners die met vluchtelingen werken en niet in het minst voor politici.

Een schitterende auteur !